

Likabehandlingsplan

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Alvhems förskola

Läsår 2016/2017

Grunduppgifter.....	3
Utvärdering.....	4
Främjande insatser	5
Kartläggningsmetoder.....	7
Förebyggande åtgärder	7
Rutiner för akuta situationer.....	8
Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal.....	9
Begrepp.....	10
Diskrimineringsgrunder.....	11

Grunduppgifter

Verksamhetsformer som omfattas av planen

Förskoleverksamhet

Ansvariga för planen

Förskolechef och personal på Alvhemsförskola.

Vår vision

Vi är alla olika men lika mycket värda.

Alla skall bli sedda, hörda och bekräftade.

Vi motverkar alla former av förtryck, diskriminering och kränkningar

Familjen Alvhem står för. A. ansvar. L. laganda. V. verksamhet. H .Hemkänsla.

E. Empati. M. Möten.

Planen gäller från

2016-10-26

Planen gäller till

2017-09-30

Barnens delaktighet

Genom livskunskap lär vi barnen hur vi är mot varandra. Vid temaarbeten varje år får vi in känslorna för att stärka barnens självkänsla och empati. Under denna perioden kommer vi att använda oss av 10 kompisböckerna och 10 kompisböcker baserade på Barnkonventionen. I materialet finns två figurer” kanin och igelkott” som hjälper oss att visa hur man kan reda ut saker som händer på förskolan i vardagen. Dela med dej, Lugna ner dig, Lyssna och kom överens, prata om det , samarbeta, sprida glädje, säg förlåt, säg stopp, visa dina känslor och vänta på din tur. Vi använder oss av sagor, handdockor och rollspel samt bild som hjälpmedel.Vi arbetar kontinuerligt med kompisbegreppet och lär barnen ”Hur är jag en bra kompis?”. Barnen tränas i konfliktlösning genom att vi vuxna inte ingriper direkt utan avaktar och ser hur de kan lösa en konflikt tillsammans. Genom att inte ställa ledande frågor ger vi utrymme för barnens egna tankar och funderingar.

Alvhem Vision. A. ansvar. L. laganda. V. verksamhet. H .Hemkänsla.

E. Empati. M. Möten.

Fortsätta att utveckla Alvhemsförskola vision och prata om vision tillsammans med barnen som står för Alvhem.

Barnen har en bildserie för kartläggning som vi kommer att använda i vår verksamhet.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavares synpunkter beaktas på skolråd och föräldramöten genom diskussionsfrågor. Föräldraråd och personal skall utvärdera planen i maj Vi har en lapp på anslagstavlan där vårdnadshavare kan skriva sina synpunkter. Fortsätta att utveckla Alvhems förskola vision och implementera Barn konventionen och kompisböckerna till föräldrar på skolråd och föräldramöten.

Personalens delaktighet

Upprätta-Vi har kommit överens om att Alvhem står för Ansvar, Laganda, Verksamhet, Hemkänsla Empati och Möten.

Följa upp- Vi definierar ALVHEM med oss själva, barnen och vårdnadshavare.

Följa upp”Tema kompis” vid varje avdelningsplanering och vid föräldramöte.

Varje månad ta upp planen och diskutera en av delarna (t ex A-Ansvar) på APT och avdelningsmöte. Behöver vi ändra-förändra eller lägga till?

Förankring av planen

Vi får in målen på våra samlingar, rutiner och i tema arbetet. Vi har arbetat med att få barnen att förstå sina handlingar. Ställer frågan ”hur tänkte du nu”. Vad hände. Vad gör du åt det. Vi ska använda oss av kompis bilderna.

Personal ska börja spela upp händelser, konflikter och känslor.

Implementera planen på föräldramöte.

Vårdnadshavares synpunkter beaktas på skolråd och föräldramöten.

Utvärdering

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats

Trivsel och kvalitets enkäten är gjord under våren 2016. Vi behöver jobba med arbetsmiljön, få ner ljudnivån och detta jobbar vi med kontinuerligt. Vi jobbar med retoriklek som är gruppstärkande och jag stärkande där många övningar går ut på att lyssna och vara koncentrerad.

Vi måste fortsätta arbeta med visionen med barnen och stärka vi känslan Familjen Alvhem.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan

Förskolechef och personal

Resultat av utvärderingen av fjolårets plan

Alvhemsförskolas vision

Likabehandlingsplan finns tillgänglig i hallen. Skicka den nya utvärderingen på unikum när den kommer. Ett ex i hallen på avdelningen.

Alvhems mål och värderingar. Alvhem. A. ansvar. L. laganda. V. verksamhet. H .Hemkänsla. E. Empati. M. Möten.

Plan för att möta barn som blir utsatta på förskola och annan plats kommer att ses över under hösten...Alvhem har en bildserie för barnen vid kartläggningsarbete som vi kommer att använda i vår verksamhet. Den ska uppdateras ihop med barnen.

Långsiktiga mål

Vi får in målen på våra samlingar, rutiner och i tema arbetet. Vi har arbetat med att få barnen att förstå sina handlingar. Ställer frågan ”hur tänkte du nu”? Vad hände? Vad/ hur kan du göra istället? Vi jobbar med kompisböckerna för att få barnen medvetna om alla barns lika värde. Personal spelar upp händelser, konflikter och känslor vid behov.

Förebyggande arbete

Uppdatera korten inom miljön och utemiljö. Fokusera på de utsatta ställena. Kartläggningen vår och höst ligger på kontakt personen.

Barn intervjuer ska göras 1 gång varje läsår inför utvecklingssamtal.

Igelkott och kanin finns med i våra samlingar som goda förebilder.

Rutiner vid akut

Genomgång vid rutiner hur personal gör vid händelser som barn berättar.

Upprättande och utvärdering av planen.

Implementera ALVHEM vision, barnkonventionen och kompis böckerna för barn och föräldrar.

Föräldramötet till våren ska inne hålla små diskussionsgrupper med frågor som tex. Hur vill vi att barn ska bemöta andra barn/ vuxna och barnkonventions och kompis frågor.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas

Arbetslagen ska vid en studiedag eller avdelningsmöte utvärdera planen.

Vad ha vi kunnat uppnå och vad behöver vi utveckla

Ansvarig för att årets plan utvärderas

Förskolechef ytterst ansvarig

Främjande insatser

Likabehandling

Områden som berörs av insatsen

Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Ålder, etnisk tillhörighet, religion och funktionsnedsättning.

Mål och uppföljning

Vi behandlar pojkar och flickor likvärdigt och ger dem samma möjligheter och utmaningar. Vi formar lekmiljöer så de inbjuder båda könen.

Insats

Vi hjälper barnen till att kunna uttrycka sina känslor och åsikter. Genom livskunskap lär vi barnen hur vi är mot varandra. Vid temaarbeten varje år får vi in känslorna för att stärka barnens

självkänsla och empati. Vi använder oss av barnkonventionen kompis böckerna, sagor, handdockor och rollspel samt bild som hjälpmedel.

Ansvarig

Arbetslaget

Kartläggningsmetoder

Vi gör barnintervjuer, observationer och har samtal om barnens trivsel på förskolan. Vi är noga med att fånga barnens upplevelser av diskriminering om någon i gruppen missgynnas genom särbehandling på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder (året runt). Vi är observanta vad barnen uttrycker i lek och bild (året runt). Vi observerar barnen och barngruppen med fokus på det sociala samspelet. (året runt). Vi kartlägger inne miljön med bilder och frågeformulär till barnen. (oktober) .Vi kartlägger ute miljön med bilder och frågeformulär till barnen. (mars) .

Vi dokumenterar händelser i gruppen och på individnivå. Denna dokumentation använder vi sedan när vi skriver vår nya likabehandlingsplan. (året runt). En viktig punkt är att vi vuxna inte kränker barnen. Diskussioner kring detta vid varje APT möte. (året runt) När vi har gjort en kartläggning analyserar vi resultatet och använder oss av det resultatet för att göra åtgärder. Dessa åtgärder förs sedan in i likabehandlingsplanen.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning och Sexuell läggning

Hur barn och föräldrar har involverats i kartläggningen

Vi har genomfört barnintervjuer och samtal enskilt och i grupp. kartlagt ute och innemiljön med barnen.

Hur personalen har involverats i kartläggningen

Diskussioner om utvärderingar och mål har genomförts på Lagledarträffar, Apt och avdelningsmöten.

Förebyggande åtgärder

Fri lek inne och ute

Områden som berörs av åtgärden

Kränkande behandling, Kön och Ålder

Mål och uppföljning

Vårt mål är att få barnen att vara inbjudande i leken och kunna se sina handlingar.

Åtgärd

Vi har startat tema retoriklek lek. Där vuxna är med i den fria leken och styr upp som goda förebilder så det blir bra lekar. Barnkonventionen ock kompismaterialet kommer att implementeras i samlingar tillsammans med barnen.

Motivera åtgärd

Vi vill stimulera barnen att erövra kunskap genom lek och socialt samspel.

Ansvarig

Arbetslaget

Rutiner för akuta situationer

Policy

Vi ska i alla situationer verka för nolltolerans mot trakasserier och kränkande behandling på vår förskola.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

- Personalen fördelar sig alltid över de platser där barn leker för att ha bästa uppsikt.
- En god daglig kontakt med vårdnadshavarna för att eventuellt få fram mer information än det vi ser och hör.
- När någon i personalen har minsta misstanke ska hela arbetslaget informeras så särskilt noggrann observation kan göras.
- I all kontakt med barnen verkar vi för att göra det enkelt och naturligt för dem att ta hjälp av oss vuxna vid osämja/konflikt.

Personal som barn och föräldrar kan vända sig till

Alla barn/vårdnadshavare har vid inskolningen en speciellt utsedd kontaktperson. Det är dock en prioriterad uppgift för all personal att ta emot både barn och vårdnadshavare som vill berätta något eller ha tröst/hjälp. Vårdnadshavarna kan även vända sig direkt till förskolechefen

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Berörda barn observeras särskilt.

- Diskussion i arbetslaget, lagledargruppen eller med andra kollegor kring vad det är vi ser och vad det betyder. Vid behov tar vi även hjälp av vår specialpedagog.
- Samtal med barnen kring aktuell händelse/ seriesamtal. Allas upplevelser blir lyssnade till och bekräftade.
- Förskolechefen ska informeras enligt lag. Förskolechefen anmäler till huvudman.
- Ansvarig pedagog samtalar med barnets föräldrar.
- Ansvarig pedagog utreder och tecknar åtgärder. Vid behov medverkar förskolechefen i detta.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

- Händelsen anmäls till förskolechefen.
- Vårdnadshavare informeras.
- Förskolechefen utreder och tecknar åtgärd.
- Förskolechefen anmäler till huvudman.
- Förskolechefen följer upp ärendet med barnet och hans/hennes vårdnadshavare.
- Förskolechefen träffar regelbundet den personal som kränkt barnet och samtalar om hur relationen med det berörda barnet fungerar.
- Om åtgärderna inte är tillräckliga kontaktas verksamhetschefen för hjälp och stöd i det fortsatta arbete

Rutiner för uppföljning

Varje gång det tecknats åtgärder ska det också anges när och hur uppföljningen ska ske. Vid behov tecknas sedan nya åtgärder och ytterligare uppföljning.

Rutiner för dokumentation

Vi använder blanketten "Handläggning av ärenden rörande diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling" (Bilaga till likabehandlingsplanen, finns på Aleporten och på kontoret). På denna dokumenteras utredning, åtgärder samt uppföljning. När barn kränker barn ska förskolechefen få del av denna dokumentation. När personal kränker barn dokumenterar förskolechefen. Vid alla ärenden använder förskolechefen blanketten "Anmälan om kränkande behandling" (Bilaga till likabehandlingsplanen) för anmälan till huvudman.

Ansvarsförhållande

Enligt nya skollagen (SFS 2010:800) är personal i förskolan som får kännedom om att ett barn kan ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling skyldig att anmäla detta till förskolechefen. Förskolechefen är i sin tur skyldig att för informationen vidare till huvudman.

Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande. Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Diskrimineringsgrunder

Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]

När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]

En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]

Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

Funktionsnedsättning

Med funktionshinder menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och personalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]

David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Personalen har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier som har samband med sexuell läggning

Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storasyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjeträd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]